

10+

Balzám na rty

LABORATOR

Se třpytkami,
s různými ovocnými vůněmi
a s ochranou proti UV záření

NÁVOD

INFORMACE PRO RODIČE

Prostřednictvím experimentálních sad WILD! Science™ se mohou mladé slečny tvořivou a zábavnou formou seznámit s postupy, které používají různé vědecké disciplíny. Tato činnost může podnítit jejich samostatnost a kritické myšlení.

Přírodní vosky a oleje použité v této sadě ovlivňují bod tání a tuhost balzámů na rty. Vyzkoušejte, jak probíhá změna skupenství a jak lze ovlivnit teplotu této změny – bezbolestně! Pomocí korálků detekujících UV záření prověříte, jak funguje ochrana proti UV záření. A to není zdaleka všechno...

Mimochodem – možná vám budou u těchto skvělých pokusů říkat, že jste jejich pokusní králiči. Naše rada zní – nechte je při tom a bavte se s nimi!

NA CO PAMATOVAT

1. Než se pustíte do kterékoliv činnosti, přečtěte si bezpečnostní pokyny a upozornění.
2. Podle pokynů používejte ochranné pomůcky.
3. Když nebudete lahvičky používat, uzavřete je víckem.
4. Připravte si čistý a volný pracovní prostor. Pracujte na starých novinách, na nějakém starém podnosu nebo na papírových utěrkách.
5. Případné odpadky odhadzujte do koše na odpadky; nepatří do výlevky v umyvadle.
6. Po ukončení pokusů si umyjte ruce.
7. Sadu odkládejte mimo dosah malých dětí.

BEZPEČNOSTNÍ POKYNY

Tato sada vyžaduje mikrovlnnou troubu a kuchyňské rukavice (nejsou součástí balení). Dohledněte prosím zejména na postup ohřívání na straně 5 v 7. kroku.

Experimentální sada BALZÁMY NA RTY je bezpečná a zdraví neškodná, pokud je používána podle pokynů.

Než se pustíte do jakékoliv činnosti, přečtěte si bezpečnostní pokyny v tomto návodu. Tyto pokyny si uschovejte, abyste si mohli informace kdykoliv znova připomenout.

Všechny přísady jsou pro pokožku neškodné, pokud jsou namíchány podle pokynů. Nejsou určeny k tomu, aby byly v přímém styku s pokožkou v čistém stavu.

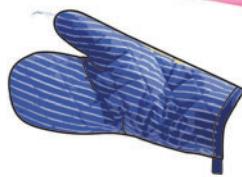
Přísady by neměly vyvolávat žádné alergické reakce, avšak před používáním této sady doporučujeme provést zkoušku alergické reakce (popsanou na straně 6).

Jestliže se některá přísada nebo směs dostane do oka, doporučujeme oko vymýt proudem čisté vody.

LABORATORNÍ STOJÁNEK

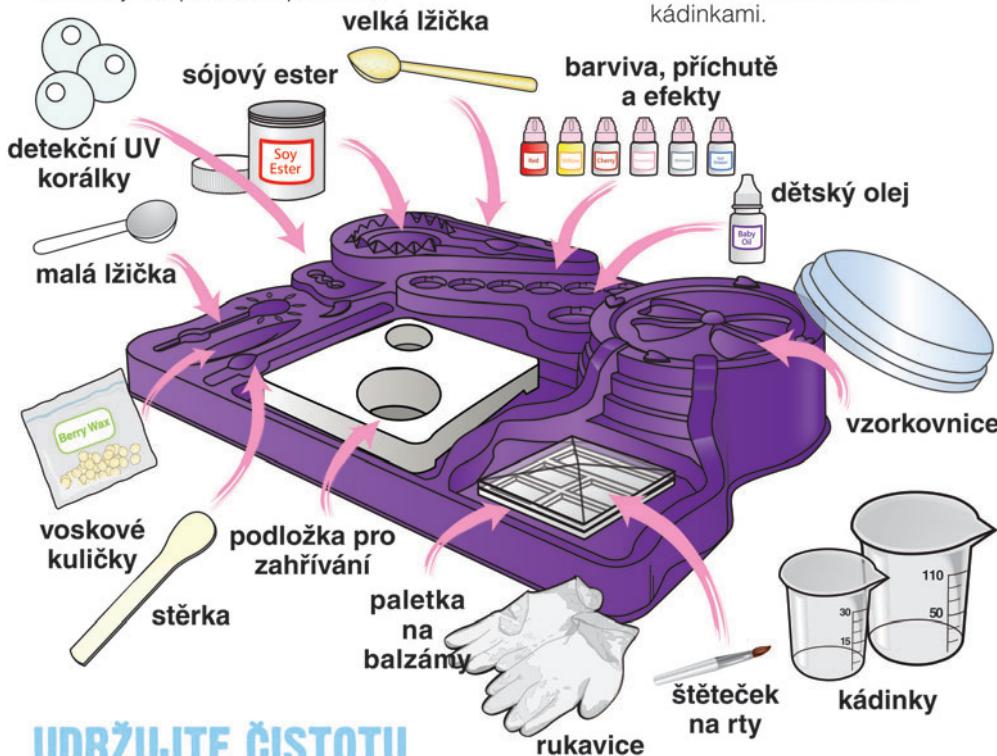
Veškeré pomůcky, lahvičky a misky uložte do laboratorního stojánu kromě ochranných rukavic, protože ty budete mít po většinu doby nasazené na rukou.

Michání a odměřování provádějte většinou přímo na laboratorním stojáku. Pomůcky jsou na něm umístěny bezpečně a spolehlivě.

JEŠTĚ BUDETE POTŘEBOVAT:

Kuchyňské rukavice pro manipulaci s horkými kádinkami.

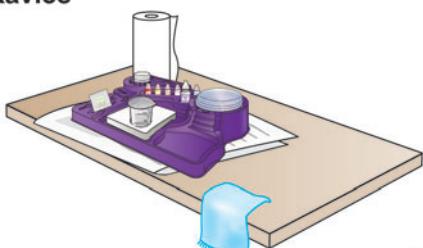

UDRŽUJTE ČISTOTU

Balzám na rty se připravuje z přísad složených z přírodních olejů. Ty nejsou rozpustné ve vodě! Laboratorní stojánek dejte do kuchyně na nějaké staré noviny.

Použité kádinky a pomůcky můžete vyčistit suchými kuchyňskými ubrousky. Ano, na závěr můžete vše umýt teplou vodou s prostředkem na mytí nádobí.

Laboratorní stojánek prosím nedávejte do myčky na nádobí. Mohl by se poničit.

ZÁKLADNÍ BALZÁM NA RTY

NASAĎTE SI
RUKAVICE

Na úvod si připravíme základní ochranný balzám na rty bez barviv a vůní. Ty přijdou na řadu později.

- 1** Odšroubujte víčko z nádobky se sójovým esterem. Pomocí velké lžičky a stérky naberte jednu zarovnanou lžičku esteru.

- 2** Stérkou obsah lžičky vyškrábněte do malé kádinky.

- 3** Až nebude potřebovat použitou lžičku, odložte ji na otevřenou nádobku esteru tak, jak je vidět na obrázku.

4

4

Do kádinky přidejte jednu malou lžičku voskových kuliček.

Nebo můžete odpočítat 12 kuliček.

Dále přidejte 12 kapek dětského oleje.

- 5** Stérkou vše promíchejte tak, aby se směs nalepila na stěny kádinky zhruba ke značce 10 ml. Tím se urychlí rozpouštění.

RADA

Pokud je zrovna teplé počasí, nebo je u vás doma horko, přidejte navíc dvě kuličky vosku a použijte pouze 10 kapek oleje. Tak zůstane váš balzám déle tuhý. Viz kapitola Vlastní balzámy na straně 10.

NASAĎTE SI
RUKAVICE

ZÁKLADNÍ BALZÁM NA RTY – POKRAČOVÁNÍ...

- 6** Do VELKÉ KÁDINKY nalijte 35 ml STUDENÉ vody.

STUDENÁ

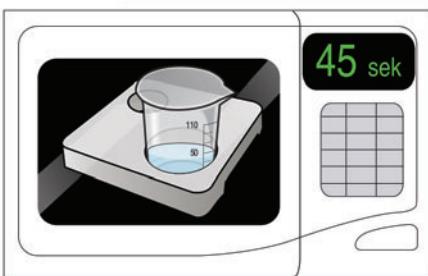
Velkou kádinku postavte na podložku pro zahřívání.

- 7**

MIKROVLNNÁ TROUBA

V mikrovlnné troubě zahřívejte vodu v kádince po dobu 45 sekund. Do mikrovlnné trouby NEVKLÁDEJTE směs vosku a oleje. Požádejte prosím dospělého, aby vám při manipulaci s mikrovlnnou troubou pomohl a s horkou vodou manipuluje opatrně.

Pokud se voda bude vařit a bude příliš horká, nechte ji 30 sekund vychladnout.

DŮLEŽITÉ: Můžete použít horkou vodu z rychlovarné konvice. Poté, co se začne vařit, ji však nechte v kádince 30 sekund vychladnout.

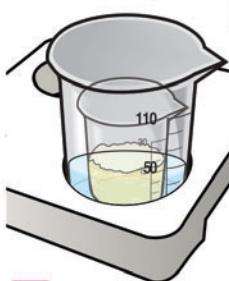
NASAĎTE SI KUCHYŇSKÉ
RUKAVICE

- 8** Vyjměte z mikrovlnné trouby podložku pro zahřívání s velkou kádinkou.

Malou kádinku s esterem ponořte do velké kádinky.

Vyčkejte 2 minuty, než se začne směs rozpouštět.

2 minuty

DŮLEŽITÉ:
Dávejte pozor, aby se do směsi NEDOSTALA žádná voda. Balzám by tak byl znehodnocený.

- 9**

POUŽIJTE KUCHYŇSKOU RUKAVICI

Malou kádinku OPATRNĚ vyjměte. Položte ji do menšího otvoru podložky pro zahřívání. Míchejte, dokud se všechn vosk nerozpustí.

RADA

Jestliže vosk není stále rozpouštěný, vložte malou kádinku znovu do větší kádinky a rozpouštění se tím urychlí.

ZÁKLADNÍ BALZÁM NA RTY – POKRAČOVÁNÍ...

RADA

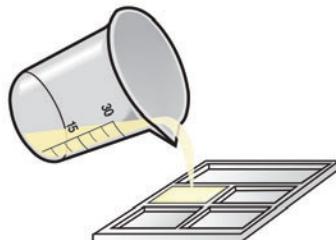
Než budete do paletky a do vzorkovnice dávat balzám, zkontrolujte si, zda jsou čisté.

- 10** Pokud se voskové kuličky nerozpustí, ohřejte vodní lázeň znova a postupujte od kroku číslo 7.

MOŽNOSTI

Veškerý takto připravený balzám můžete dát do míst pro vzorky, abyste jej později upravili. Nebo, jak to ukazujeme my, část přemístít do paletky a část do vzorkovnice.

Až se směs rozpustí, naplňte jednu příhrádku v paletce. Po ztuhnutí zbělá.

- 11** Zbytek umístěte do volného místa ve vzorkovnici. Později budete balzám ještě upravovat.

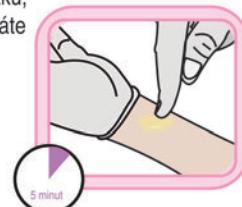
Balzám můžete začít používat – dříve než však jakýkoliv vámi připravený balzám použijete, provedte zkoušku alergické reakce popsanou v bodě 12.

ÚKLID

Dokud je kádinka a stérka teplá, setřete zbytky balzamu SUCHÝM papírovým ubrouskem. Voda nebude fungovat!

12 ZKOUŠKA ALERGICKÉ REAKCE

Všechny přísady jsou pro pokožku neškodné, pokud jsou namíchány podle pokynů. Máte-li však citlivou pokožku, ověřte si, zda nemáte na některé látky alergii.

Na zápeští naneste tenkou vrstvu balzamu. Vyčkejte 5 minut.

Balzám setřete a místo na ruce umyjte teplou vodou a mýdlem.

Neobjeví-li se žádné podráždění nebo zarudnutí, můžete balzám používat.

Pokud máte i přesto obavy z nežádoucí reakce, naneste kousek směsi na náplast s polštářkem a tu na noc přilepte na zápeští. Nejprve se však přesvědčte, zda netrpíte alergií na náplasti!

RADA

Když do paletky dáváte svůj první balzám, pamatujte, že trvanlivost balzamu je maximálně 6 měsíců. Pokud se změní jeho barva, nebo bude zapáchat, balzám zlikvidujte.

LUXUSNÍ BALZÁM NA RTY

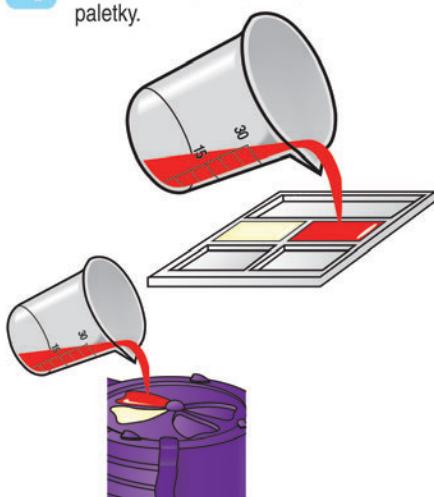
1 Do VYČIŠTĚNÉ malé kádinky přidejte:

- 1 velkou lžičku sójového esteru
- 15 kapek dětského oleje
- 1 malou lžičku vosku

a PROMÍCHEJTE...

4 Balzámem naplňte jednu příhrádku paletky.

2

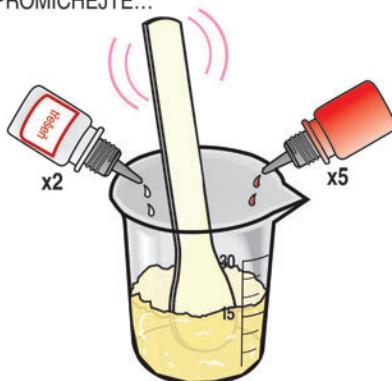
MIKROVLNNÁ TROUBA
Směs rozpustte! Postupujte podle pokynů na straně 5... od 6. po 9. krok.

3

Až se voskové kuličky rozpustí,
PROTŘEPEJTE MALÉ LAHVIČKY a přidejte:

- 5 kapek červeného barviva
- 2 kapky jedné z příchutí

a PROMÍCHEJTE...

Zbytek umístěte do volného místa ve vzorkovnici.
Balzám můžete začít používat!

ZKOUŠKA ALERGICKÉ REAKCE

Přísady jsou zdraví neškodné, ale rty některých lidí mohou být na balzámy citlivé. Chcete-li si to ověřit, provedte zkoušku alergické reakce popsanou na straně 6.

ÚKLID

Dokud je kádinka a stérka teplá, setřete zbytky balzámu SUCHÝM papírovým ubrouskem. Voda nebude fungovat!

BALZÁM NA RTY SE TŘPYTKAMI

1 Do VYČIŠTĚNÉ malé kádinky přidejte:

- 1 velkou lžičku sójového esteru
- 1 malou lžičku vosku v kuličkách (nebo 12 kuliček)
- 10 kapek dětského oleje a PROMÍCHEJTE.

2 **MIKROVLNNÁ TROUBA**

Směs rozpustěl!
Postupujte podle pokynů
na straně 5...
od 6. po 9. krok.

3 Míchejte, dokud se všechn vosk nerozpustí... PROTŘEPEJTE MALÉ LAHVIČKY a pak přidejte:

- 6 kapek třpytek
- 4 kapky žlutého barviva
- 2 kapky příchutě a PROMÍCHEJTE.

4 Naplňte další příhrádku paletky... Zbytek umístěte do volného místa ve vzorkovnici.

BALZÁM NA RTY S UV OCHRANOU

1 Do VYČIŠTĚNÉ malé kádinky přidejte:

- 1 velkou lžičku sójového esteru
- 1 malou lžičku vosku v kuličkách (nebo 12 kuliček)
- 8 kapek dětského oleje a PROMÍCHEJTE.

2 **MIKROVLNNÁ TROUBA**

Směs rozpustěl!
Postupujte podle pokynů
na straně 5...
od 6. po 9. krok.

3 Míchejte, dokud se všechn vosk nerozpustí... PROTŘEPEJTE MALÉ LAHVIČKY a pak přidejte:

- 6 kapek ochrany před slunečním zářením
- 2 kapky červeného barviva
- 2 kapky žlutého barviva
- 2 kapky příchutě a PROMÍCHEJTE.

4 Balzám je připravený a můžete jej dát do paletky...

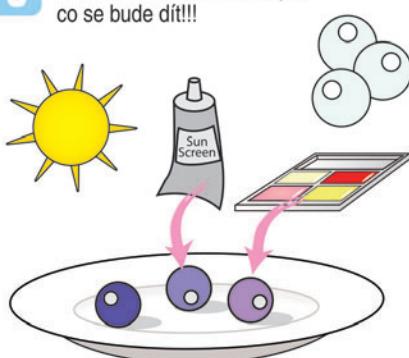

ZKOUŠKA ALERGICKÉ REAKCE

Přísady jsou zdraví neškodné, ale rty některých lidí mohou být na balzámy citlivé. Chcete-li si to ověřit, provedte zkoušku alergické reakce popsанou na straně 6.

OVĚŘENÍ BALZÁMU S UV OCHRANOU

- 1 Vezměte si starý talíř.
- 2 Na jeden detekční korálek naneste balzám s ochranou proti UV záření.
- 3 Jestliže máte ochranný opalovací krém, naneste jej na jiný korálek.
- 4 Třetí korálek nechte tak, jak je. Nic na něj nenanášejte.
- 5 Talíř vezměte ven a sledujte, co se bude dít!!!

Jak fungují UV korálky?

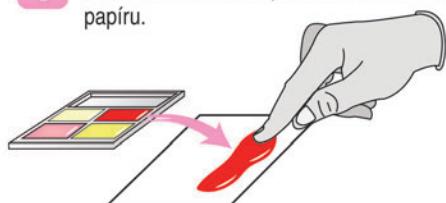
Ultrafialové záření mění molekuly barviva, a ty pak mění svoji barvu. Čím je modrá sytější, tím více UV záření z přírodního denního světla se dostává ke koráku.

Ano, i když je zamračeno, je vaše pokožka vystavena UV záření.

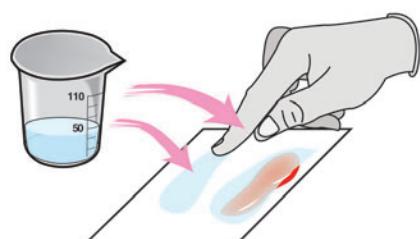
Jediným spolehlivým prostředkem, jak zabránit UV záření, aby se dostalo na vaši pokožku, je nevycházet ven nebo se úplně zakrýt. Opalovací krémy ani balzamy NEPŘEDSTAVUJÍ naprostou ochranu před UV zářením. Váš balzám s ochranou proti UV pomáhá toto záření omezit, ale ne zcela zastavit. Nemůžete se na něj tedy spolehnout jako na naprostou ochranu před sluncem.

JAK PŘIPRAVENÝ BALZÁM FUNGUJE?

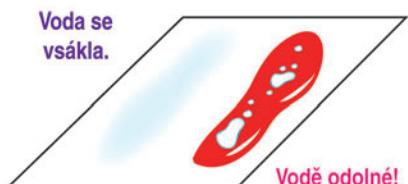
- 1 Roztřete balzám na jedné straně kousku papíru.

- 2 Na balzám a také na čistou část plochy papíru rozetřete trochu vody.

- 3 Papír se chová jako naše kůže. Vstřebává vodu, kterou poté ztrácí, když je horko, větrno nebo chladno a sucho. Balzám je ochranou před „pronikáním“ a ztrátou vody.

VZORKOVNICE

Smíchejte balzámy všech barev, které máte připravené, a vznikne nádherná duhová vzorkovnice. Budete-li přidávat další barvy nebo vůně, neobejdete se bez dalších několika kuliček vosku. Balzám by byl jinak příliš měkký. Podívejte se do kapitoly Vlastní balzámy...

FAKTA!

VOSKOVÉ KULÍČKY Z JAPONSKÉHO VOSKU

Japonský vosk je vodě odolný vosk získávaný z plodů škumpy voskové pěstované v Číně a Japonsku.

Tento vosk je jemný a nevyvolává alergie.

Míza z této rostliny se už dlouhá staletí používá k přípravě červeného a černého laku pro slavnou japonskou výtvarnou techniku Urushi.

10

VLASTNÍ BALZÁMY

Všechny barvy, vůně a trptytky jsou dodávány ve speciálním kosmetickém oleji.

- 1 Přidáte-li **VÍCE** vůně, trptytek nebo barvy... **SNIŽTE** prosím množství dětského oleje o stejný počet kapek, jako jste přidali kapek barvy, vůně apod.
- 2 Budete-li chtít **balzám měkčí**, uberte voskové kuličky nebo přidejte olej.
- 3 **Balzám bude tužší**, přidáte-li voskové kuličky nebo uberte olej.
- 4 Jestliže má **balzám zůstat za horkých dnů pevný**, přidejte voskové kuličky nebo uberte olej.
- 5 Barvy, ani vůně **NEDÁVEJTE PŘÍLIŠ**. Maximum je 10 kapek.

SÓJOVÝ ESTER

Sójové boby jsou úžasné plody. Dokáží vytvořit až 15krát více bílkovin na hektar půdy, než kolik se získá z masa krav chovaných na stejně ploše.

Každý automobil vyráběný firmou Ford v roce 1935 měl nějakou svoji součást vyrobenou s využitím sóji. Barvy se základem ze sóji, tekutina v hydraulických tlumičích ze sóji, panely ze sójových plastů, sójové látky na sedadlech. Samotný Henry Ford, velký vyznavač sóji, nosil oděv celý vyrobený ze sójových bobů.

My sóju využíváme pouze jako „ekologický“ sójový ester vhodný pro kosmetické účely. Sóju máme také rádi.

TŘPYTKY

Naše třpytivé částečky pocházejí z drcené slídy rozpuštěné v dětském oleji. Slída je běžný nerost. Snadno se loupe a jeho tenké průsvitné vrstvičky můžete oddělovat holýma rukama!

Římané ve starověku během svých her posypali šupinkami slídy plochu Cirku v Římě, aby se země v létě třpytila jako pokrytá sněhem!

Listy slídy se kdysi používaly jako výplň oken místo skla. Vaši prarodiče si možná ještě vzpomenou na slídová okna v kamnech (ano, slída je žáruvzdorná).

BEZPEČNOST

- Štěteček na rty udržujte čistý. Myjte jej v teplé vodě mýdlem nebo tekutým mýdlem, dobře jej propláchněte a osušte.
- Štěteček na rty si nevyměňujte s kamarády, kteří mohou být nachlazení nebo nemocní.

KDYKOLIV SE V NĚKTERÉM VAŠEM BALZÁMU NEBO V PŘÍSADĚ OBJEVÍ HRUDKY NEBO ZMĚNI BARVU, NEPOUŽÍVEJTE JEJ A OKAMŽITĚ JEJ VYHOĐTE DO KOŠE.

OXID TITANIČITÝ

Naše bílá barva chránící před slunečním světlem je ve skutečnosti tvořena drobnými částečkami oxidu titaničitého rozpuštěného v dětském oleji. Je to přírodní forma oxidu titaničitého s chemickou značkou TiO_2 . Má bílou barvu v té nejjasnější podobě, jaká se na Zemi vyskytuje. Je obsažen prakticky ve všech luxusních mýdlech a ochranných krémech. Umělci jej používají pro přípravu titanové běloby. Výborně odráží nebezpečné sluneční záření UVA i UVB. Pokud se však nenatřete opravdu silnou vrstvou, jistá část UV záření se na vaši pokožku přesto dostane.

SKLADOVÁNÍ

- Paletku a vzorkovnici mějte stále přikrytu víckem.
- Balzámy uchovávejte na chladném místě.
- Když do paletky dáváte svůj první balzám, pamatujte, že trvanlivost balzámu je maximálně 6 měsíců. Pokud se změní jeho barva, nebo bude zapáchat, balzám zlikvidujte.
- Balzámy skladované při vysokých teplotách se rozpustí a znehodnotí – například v létě uvnitř auta.

UPOZORNĚNÍ!

- Pouze pro děti starší 8 let. Určeno pouze k použití pod dozorem dospělého, který si přečetl bezpečnostní pokyny obsažené v této experimentální sadě.
- Nevhodné pro děti do 3 let. Obsahuje malé části. Hrozí riziko vdechnutí.

HORKÁ VODA / MIKROVLNNÁ TROUBA

Směsi olejů je třeba rozpouštět v horké lázni. Vodu je třeba ohřát v rychlovarné konvici nebo v kádince v mikrovlnné troubě na teplotu vyšší než 60 °C. Dospělý, který na činnost dohlíží, by měl zajistit bezpečnost při manipulaci s horkou vodou v mikrovlnné troubě či v konvici.

PRAKТИCKÉ RADY

Balzám na oděvu? Místo třete nezředěným prostředkem na mytí nádobí. Pak vyperte běžným způsobem.

Na slunci? Při slunečných dnech noste pokrývku hlavy a vyhledávejte stín. Ochranný balzám vaše rty chrání, ale veškeré UV záření nezachytí. Nemůžete se na něj tedy spolehnout jako na naprostou ochranu před sluncem.

Řídký balzám? Uberte dětského oleje a přidejte vosku. Viz kapitola Vlastní balzámy na straně 10.

Používání? Paletku noste v kabelce či batohu a místo prstu používejte čistý štěteček na rty.

POZOR!

10+

Přestože jsou přísady zdraví neškodné:

- Přísady, ani vzniklé výrobky nejezte.
- Balzamy jsou určeny pouze pro zevní použití.
- Vyhnete se kontaktu s očima.
- Malé děti a zvířata je třeba udržovat v dostatečné vzdálenosti od místa provádění pokusů.
- Chemikálie obsahují parfémy, které mohou být příčinou alergické reakce. Dojde-li k podráždění, přestaňte se sadou manipulovat.
- Tekuté barvy mohou zanechávat skvrny. Tuto sadu nepoužívejte v blízkosti textilií a nábytku; chemikálie nepoužívejte na textil ani na nábytek.

Informace o alergenech:

- Neobsahuje mléko, vejce, ani výrobky z měkkýšů a koryšů.
- Vyrobeno na strojích, které přicházejí do styku také s olejem z makadamiových ořechů.
- Použití tohoto výrobku nedoporučujeme, pokud dítě trpí kožními chorobami nebo alergiemi.

PŘÍSADY

SÓJOVÝ ESTER: čistá hmotnost 18 g

DĚTSKÝ OLEJ: 10 ml

JAPONSKÝ VOSK: čistá hmotnost 8 g

UV OCHRANA: čistá hmotnost 3 g

TŘPYTKY NA RTY: čistá hmotnost 2 g

BARVIVA: čistá hmotnost 2 g

Kosmetická žlut': CI 19140 (FD&C žlutá No. 5)

Kosmetická červená: CI 16035 (FD&C červená No 40)

PŘÍCHUTĚ: po 2 ml

5 % třešeň

5 % jahoda

Designed by

Made in Taiwan
Manufactured under licence by

www.treetoys.com
Tree Toys Corp. P.O. 43-469,
Taipei, Taiwan
© Kinlea Holdings Pty Ltd 2012

Výrobce a distributor pro ČR:

Albi Česká republika a.s.

Thámová 13

186 00 Praha 8

www.albi.cz

www.modernihry.cz

Distribútor pre SR:

Albi, s.r.o.

Oravská 8557/22

010 01 Žilina

www.albi.sk